

Roskia kertyy – kenen vastuu?

Ympäristötarkastaja Toni Pyykönen
Arktisen Lapin ympäristönsuojelu
Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Kunta

- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen – Arktisen Lapin ympäristönsuojelu
- Kunnan jätehuoltoviranomainen, Lapeco
- Sodankylän kunta
 - Toimialueet ja toimielimet

Arktisen Lapin ympäristönsuojelu

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

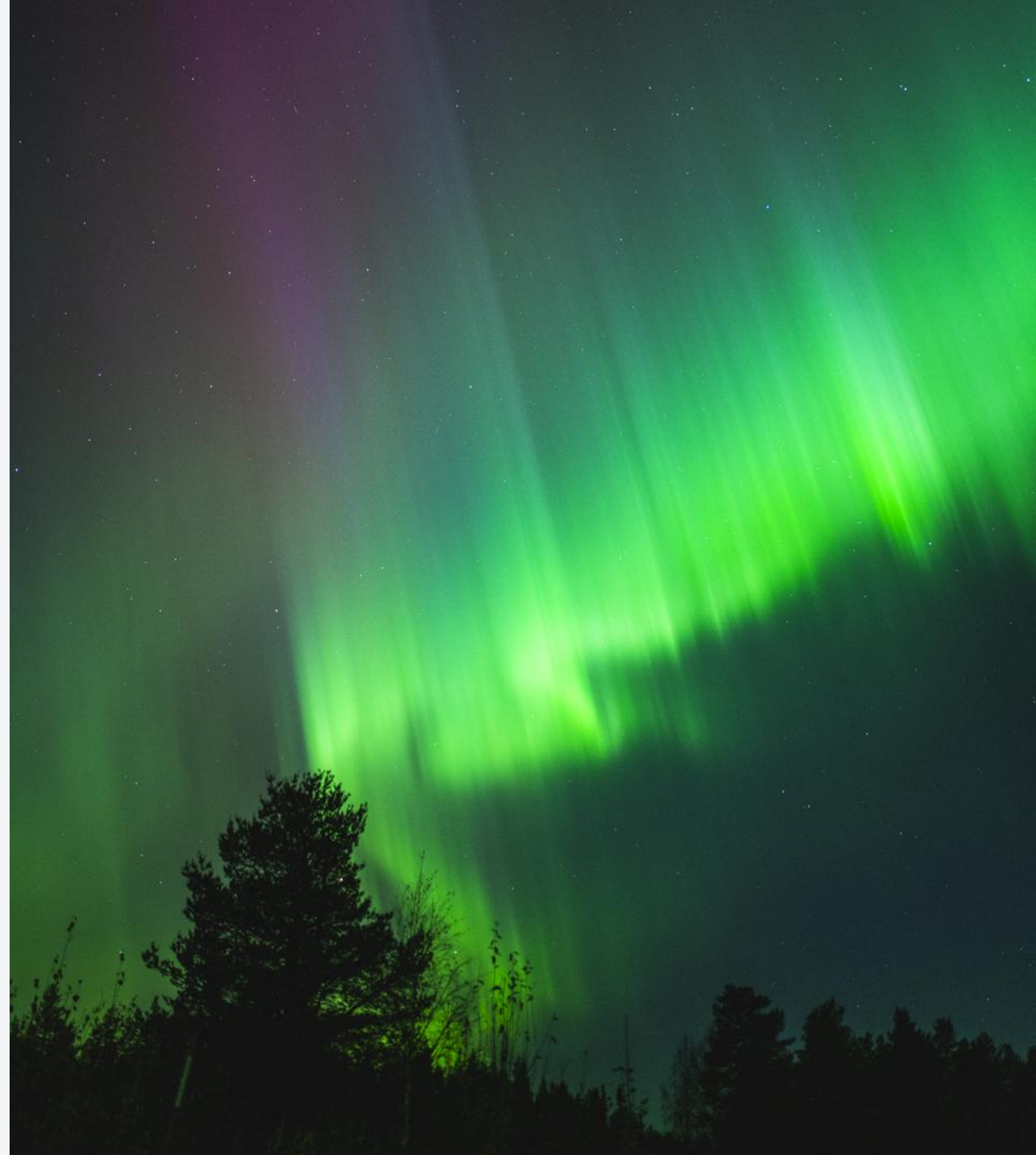
- Sodankylän, Utsjoen, Enontekiön, Muonion ja Inarin kunnat
- Yhteinen toimielin, ympäristöjaosto
- Jätelain yleinen valvontaviranomainen LVV:n ohella
- Haittailmoitusten perusteella tehtävä valvonta
 - Roskaantumisasiat
- Säännöllinen valvonta
 - Jätteenkäsittelytoimintojen ympäristöluvat

Haittailmoitukset

- Valvontaa tehdään ilmoitusten perusteella
- Esim. roskaantunut alue: ilmoitukseen tarkka sijainti, mahdolliset kuvat ja asia, arvio jätteen määrästä ja laadusta (ensisijaisesti kirjallisena)
- Valvontaviranomainen tekee harkinnan asian kiireellisyydestä
- Valvontakäynti paikalle, missä havainnot ja kuvat
- Asiassa mahdollinen siivouskehotus → tarkastus määräajan jälkeen
- Jätelain 75 §:n määräys + tehoste (hallintopakkomenettely) -> pitkä prosessi

Vastuut

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

- Jätelain noudattamisen valvonta
- Ympäristöluvallisten, rekisteröityjen ja ilmoitusvaraisten toimintojen valvonta
- Yritykset, joissa syntyy vaarallista jätettä, tai ammattimaista jätteen keräystä (Jätelaki 124 §)

Vastuut

Kunta – maanomistajana

- Roskaantumisen ehkäisy ja siivoamisvelvollisuus
- Mm. hallinnoimillaan alueilla, järjestämissään tapahtumissa

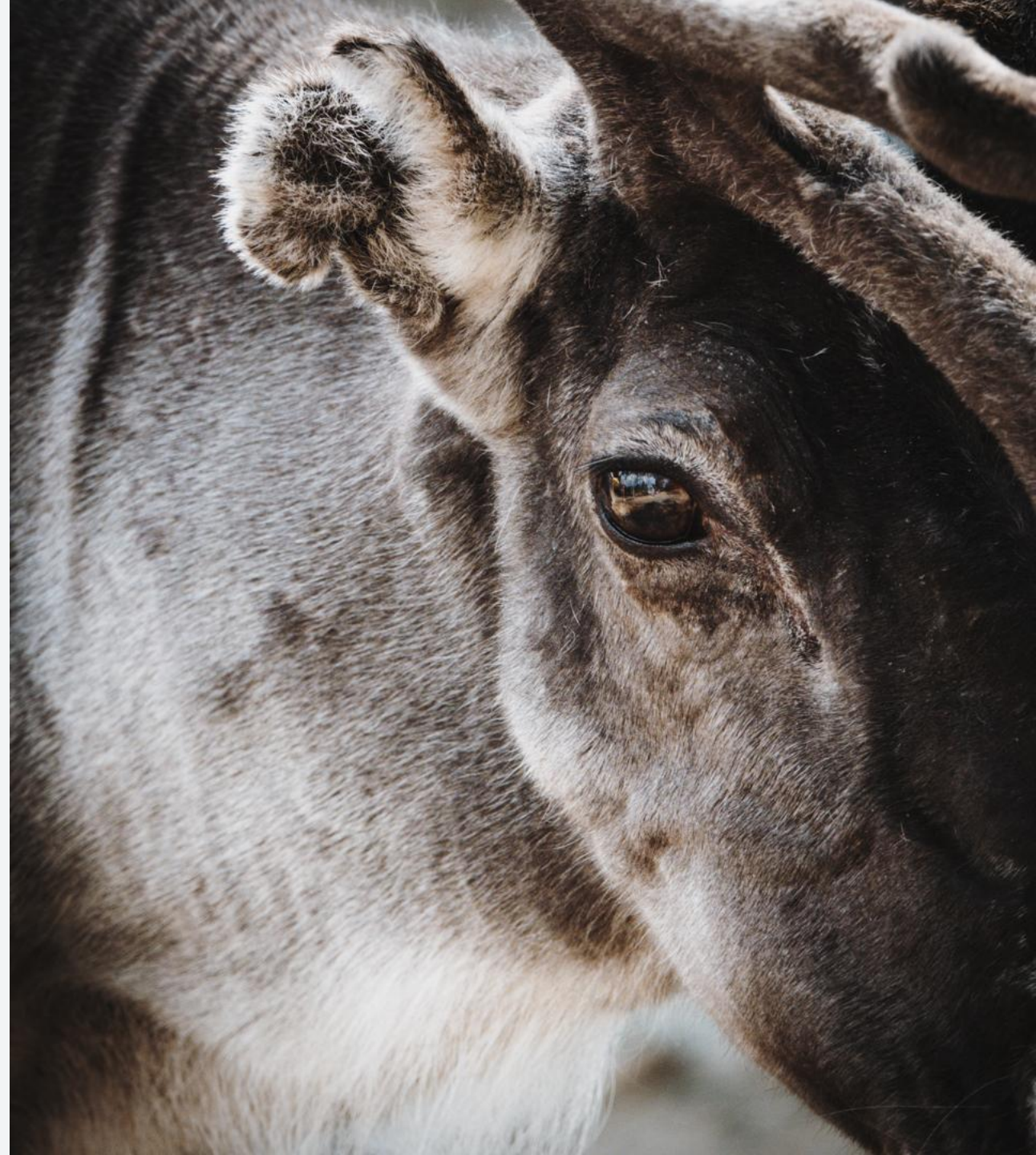

Valvonta

Yritykset

- Ympäristöluvallisia, rekisteröityjä ja ilmoituksenvaraisia toimintoja valvotaan säännöllisesti määräaikaistarkastuksin
- Lupamääräyksiin vähennetään toiminnasta aiheutuvia ympäristöhaittoja
- Tarkastusten tiheys perustuu riskinarvioon
- Osa yrityksistä jää valvonnan ulkopuolelle → vaikeuttaa ongelmiin puuttumista
- Näissä tapauksissa korostuu yleisöilmoitusten tekeminen → valvontaa voidaan tehdä

Vastuut

Yritykset

- Oman jätehuollon järjestäminen
- Jätteen haltijan on järjestettävä jätehuolto
- Pl. kuntien järjestämä jätehuolto ja tuottajavastuun piiriin kuuluvat jätteet
- Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu, tietyin ehdoin (JL 33 §)
- Selvilläölovelvollisuus tuottamistaan jätteistä
- Jätteiden erilliskeräysvelvollisuus

Jätehuolto

Yritykset

- Jätteiden lajittelu aikaisessa vaiheessa
- Jätteiden lajittelu kannattaa → sekalainen jäte lähtökohtaisesti kalliimpaa
- Kimppakeräyksellä säästää jätehuollon kustannuksiin?

Vastuut

Roskaantuminen

- Ensisijainen siivoamisvelvollisuus aiheuttajalla (roskaaja)
- Toissijainen velvollisuus yleisesti alueen haltija, tilaisuuden järjestäjällä ja jätteen vastaanottopaikan pitäjällä
- Mikäli asemakaavan ulkopuolella em. laiminlyö velvollisuutensa → kunta
- Kunnalle voidaan antaa määräys siivoamisesta, mikäli ei huolehdi velvollisuudestaan (LVV)
- Roskaantumisen ehkäiseminen

Matkailu

- Aiheuttaa haasteita jätehuollon järjestäjälle varsinkin sesonkiaikoina → kasvattaa jätehuollon kuormitusta hetkellisesti
- Näkyvä osa: tienvarsien jäteastiat täynnä ja jätteitä mahdollisesti astian ulkopuolella
- Yhteydenottoja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle etenkin kesäaikaan
- Ennaltaehkäisy: hyvät opasteet, lyhennetyt tyhjennysvälit sesonkien aikaan
- Aluekeräyspisteet (kotitalouksille) vs. ekopisteet (yleisiä)

Matkailu

- Matkailuyritysten vastuu majoittujien jätteistä
- Selkeämpiä: hotellit ja muut majoituspalveluita tarjoavat yritykset (hotellinomaiset palvelut)
- Erikoistapauksia?
- AirBnb, yksityishenkilöt (ei yritystoimintaa)
- Kierrätyksen haasteet, esim. panttipullot (ulkomaalaiset matkailijat) -> opasteet usealla kielellä
- Aluekeräyspisteisiin selkeästi merkitty, että ei matkailijoiden käyttöön

Tiivistelmä

Vastuu jätteistä

- Ensisijainen jätteen haltijalla tai roskaantumisen aiheuttajalla
- Kunnallinen jätehuolto pääasiassa kotitalouksille
- Yritykset huolehtivat oman jätehuollon järjestämisestä (kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu)
- Viranomainen puuttuu jätteistä aiheutuviin ongelmiin valvonnalla

Kiitos mielenkiinnostanne!

Arktisen Lapin ympäristönsuojelun yhteystiedot

www.arktisenlapinys.fi

ymparistonsuojelu@sodankyla.fi

toni.pyykonen@sodankyla.fi